

На думку Ю.Н. Старилова правовий статус державних службовців - це зміст (сутність) державно-службових правовідносин, які розкриваються через установлення прав, обов'язків, відповідальності. Зі зміною державно-службових правовідносин змінюється і правовий статус державних службовців, наприклад звільнення, відставка службовця і т. д. [8, с.318].

Проаналізував правовий статус державних службовців дійшли висновку, що його потрібно розуміти, як зміст державно-службових правовідносин, які являють собою коло прав, обов'язків, заборон, обмежень, гарантій, соціальний захист, відповідальність, котрі загалом показують правове становище державного службовця в державі та які встановлені законодавством і гарантовані державою.

Одним з ключових питань залишається визначення елементів правового статусу державних службовців, на сьогодні немає єдиного підходу до їх розуміння. Що до визначення правового статусу, а саме його основних елементів найбільш прийнятним є такі елементи як права, обов'язки, заборони, обмеження, гарантії, соціальний захист, відповідальність, які загалом показують правове становище державного службовця в державі. На нашу думку було б доцільним внести зміни до Закону України «Про державну службу», а саме у 3 Розділ, та закріпити положення не тільки основних прав, обов'язків та вимог, а й правові обмеження, заборони, гарантії, соціальний захист та відповідальність державних службовців при виконанні ними своїх службових обов'язків.

Науковий керівник: д.ю.н., проф. Кагановська Т.Є.

Література :

1. Государственная служба: теория и организация : курс лекций / под общ. ред. Е. В. Охотского. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1998. – 640 с.
2. Петришин О. В. Статус службової особи: природа, структура, спеціалізація / Петришин О. В. – К. : УНКВО, 1990. – 76 с.
3. Кондратьев А. А. Гарантии охраны трудовых прав рабочих и служащих : автореф. дисс. канд. юрид. наук: 12.00.05 / Кондратьев А. А. –М., 1985. – 25 с. 160
4. Битяк Ю. П. Державна служба та розвиток її демократичних основ / Битяк Ю. П. – Х. : Укр. юрид. академія, 1990. – 74 с.
5. Основи права України За редакцією професора В.Л. Ортинського. - Видання друге, доповнене і перероблене. - Львів: Оріяна-Нова, 2005. - 368 с.
6. Битяк Ю.П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади : Монографія.-Х.:Право, 2005.-304с.
7. Малиновський В.Я: теорія і практика. Навчальний посібник.-К.:Атіка, 2003.-160с.
8. Старилов Ю.Н. Службное право . Учебник. – М.:Издательство БЕК, 1996.- 698с.

ВИЗНАЧЕННЯ ВИДІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Людькова Катерина Іванівна
студент-магістр юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
e-mail: k.lyudkova@gmail.com

Ключові слова: державна служба, державний службовець, види державної служби.

Державна служба – як будь-який соціально-правовий інститут – має свою структуру, що складається з відповідних видів та рівнів. Постановка проблеми державної служби з точки зору найширшої її інтерпретації в межах юридичної науки — предметного поля

загальної теорії держави і права, багатогранність видових проявів державно-службової діяльності в сучасному суспільстві передбачають особливий пізнавальний інтерес до питання про класифікацію видів державної служби. Вид державної служби визначається залежно від виконуваних нею державних функцій. Найголовнішим здобутком загальнотеоретичної класифікації державної служби є те, що вона дає змогу оглянути різноманітні види державно-службової діяльності в масштабах усього суспільства, його цілісної державної організації.

В юридичній науці і чинному законодавстві досить важливим є питання про види державної служби. Необхідно відмітити, що на законодавчому рівні це питання не знайшло свого вирішення. В теорії адміністративного права з цього приводу існують різні точки зору.

Так, В. Л. Коваленко пропонує застосувати принцип поділу всієї державної служби на два основних типи — цивільну службу і мілітаризовану службу і третій, додатковий, тип — спеціалізовану службу [1, с. 395].

Більше прихильників має точка зору, згідно з якою державна служба поділяється тільки на два види: цивільну і мілітаризовану (вони можуть включати в себе різні підвиди цих служб, що об'єктивно необхідні державі і створені нею для реалізації спеціальних функцій та особливої внутрішньогалузевої компетенції) [2, с.159].

О. П. Ноздрач'ов виділяє такі три види державної служби:

- а) федеральна державна служба;
- б) державна служба суб'єктів Російської Федерації;
- в) спеціалізована державна служба [3, с. 45, 51].

Дещо іншою є точка зору Ю. П. Битяка та О. В. Петришина, які пропонують класифікувати державну службу відповідно до конституційного принципу розподілу державної влади на:

- а) державну службу в органах законодавчої влади;
- б) державну службу в органах виконавчої влади;
- в) державну службу в органах судової влади. [4, с. 150,159].

Заслуговує на увагу класифікація, запропонована в Концепції реформи адміністративного права, згідно з якою слід законодавчо закріпити такі види:

а) **професійна державна служба**, яка складається з:

- адміністративної державної служби (служба в державних органах, їхньому апараті, органах місцевого самоврядування);
- спеціалізованої державної служби (судові органи, органи прокуратури, внутрішніх справ, державної безпеки, митні, дипломатичні тощо);
- цивільної державної служби (медичні, наукові, навчальні та інші державні установи);

б) **позапрофесійна державна служба**, яка включає в себе наступні посади:

- державні політичні посади (Президент, міністри, народні депутати та ін.);
- посади патронатної служби (керівники прес-служби, радники, помічники, консультанти);
- допоміжні (обслуговуючі) посади (референти, секретарі та ін.).

Аналіз різних точок зору щодо видів державної служби дає можливість стверджувати, що, оскільки саму державну службу в юридичній науці прийнято розуміти у широкому і вузькому аспектах, то і класифікувати її також можна виходячи з різних аспектів її розуміння. Види державної служби в широкому розумінні відповідають тій класифікації, яка запропонована Концепцією реформи адміністративного права. У вузькому розумінні державної служби можна виділити наступні її види (деякі вчені називають їх типами державної служби): а) **цивільна державна служба** (державні службовці державних органів та їхнього апарату); б) **мілітаризована державна служба** (державні службовці збройних державних формувань, які мають військові або спеціальні звання); в) **спеціалізована державна служба** (державні службовці органів виконавчої влади зі спеціальним статусом) [5, с 397-398].

Отже, можна сказати, що основними видами державної служби є цивільна служба, яка ділиться на загальну і спеціальну, та мілітаризована державна служба. **Загальна цивільна служба** має на увазі здійснення загальних, традиційних, «стандартних» для всієї сфери діяльності державно-службових функцій, не відмінною галузевою специфікою (діяльність службовців в міністерствах, державних комітетах, місцевих державних адміністраціях). **Спеціальна державна служба** - це реалізація особливо встановлених в нормативних актах повноважень службовців, що займають посади в державних органах, що мають яскраво виражену галузеву компетенцію, яка накладає відбиток на практичну діяльність службовців. Спеціальна служба вимагає додаткової регламентації законами України.

Мілітаризована має такі ознаки як: професійним обов'язком цієї категорії осіб є захист життя і здоров'я людей; забезпечення безпеки громадян і встановленого порядку управління, матеріальних цінностей; охорона громадського порядку і правопорядку та інші.

На нашу думку, цивільна і мілітаризовані служби мають включати в себе різні підвиди, які об'єктивно необхідні державі і створені для реалізації спеціальних функцій і особливої внутрішньогалузевої компетенції. Що до питання видового поділу державної служби на сучасному етапі розвитку нашої держави перебуває в стані неостаточного визначення, а тому потребує більшої уваги та доопрацювання. Пропонуємо закріпити на законодавчому рівні такі види державної служби, як цивільна та мілітаризована, які б детально регулювали найважливіші питання у сфері організації та проходження державної служби.

Науковий керівник: д.ю.н., проф. Кагановська Т.Є.

Література:

1. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В. Б. Авер'янова. - К., 2002. - С 395
2. Старилов Ю. Н. Службное право: Учебник. — М., 1996. — С 159.
3. Ноздрачев А. Ф. Государственная служба: Учебник для подготовки государственных служащих. — М., 1999. — С. 45, 51.
4. Битяк Ю. П., Петришин О. В. Проект Закону «Про службу в органах виконавчої влади та їх апараті» // Вісник АПрН України. — Харків, 1998. - № 1. - С 150-159.
5. Виконавча влада і адміністративне право.... — С 397—398.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЖІНОК У КОРОЛІВСТВІ САУДІВСЬКА АРАВІЯ

Люта Вікторія Юрївна

*студент-спеціаліст юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н.Каразіна*

e-mail: viktoriya.tor@mail.ru

Ключові слова: правовий статус жінки, права та обов'язки жінок, власність чоловіка, люди другого сорту, рабіння.

Саудівська Аравія є державою, в якій правовий статус жінки має багато особливостей.

З першого погляду може здатися, що у Саудівській Аравії жінка – це людина другого сорту, вона повинна бути відокремлена від сторонніх чоловіків і в побуті, і в громадських місцях. Початок свій «статева сегрегація» бере в мечетях, де жінкам заборонено молитися разом з чоловіками.